

KASVATTAJAN VASTUU JA VEROTUS

Varatuomari

Marja Blomqvist

Orivesi 20.1.2007

Sisältö

1. Yleistä
2. Sopimukset
3. Virhe koirassa – kasvattajan vastuu
4. Kasvatustoiminnan verotus
5. Oikeussuojakeinot

1. Yleistä

1. Lähtökohdat
2. Omistussuhteet

1.1 Lähtökohdat

- Eläin <> Ihminen
  - Eläimellä ei voi olla oikeuksia (poikkeus eläinsuojelulliset säännöt)
- Oikeudellisesti **IRTAIN ESINE**
  - Erityisyys elottomiin esineisiin verrattuna
  - Omistajan huoltovelvollisuus

SPL:n kasvattajapäivät
20.1.2007

Kasvattajan vastuu ja verotus
VT Marja Blomqvist

Koiraan soveltuvat lait

- Huom! Ajantasainen lainsäädäntö:
<http://www.finlex.fi/fi/>
- Koira ja omistamista ja myymistä koskevia säännöksiä mm:
  - Kauppalaki
  - Kuluttajansuojalaki
  - Vahingonkorvauslaki
  - Eläinsuojelulaki
  - Metsästyslaki
  - Kunnalliset järjestyssäännöt

Koiran arvo

Hankinta-arvo

Käypä arvo

Tunnearvo

Käyttöarvo

Jalostusarvo

Vakuutusarvo

SPL:n kasvattajapäivät
20.1.2007

Kasvattajan vastuu ja verotus
VT Marja Blomqvist

1.2 Omistussuhteet

- Kuka voi olla koiran omistaja?
- Nimiperiaate
- Rekisterimerkinnän merkitys
- Rekisteröimätön koira
- Koiran hallinta

Omistajan oikeudet ja velvollisuudet

- Pääsääntöisesti kaikki valta päättää koirasta: myynti, jalostuskäyttö, lopetus jne.
- Yhteisomistussuhteissa päätäntävaltaa käytetään yhdessä (ks. jäljempänä)
- Huolehdittava, ettei koira aiheuta vahinkoa ja häiriötä ympäristölleen
- Annettava koiralle vähintään eläinsuojelusäännöksissä asetetut vähimmäisolosuhteet

Omistajan vastuu koirasta:

- Pääsääntö: omistaja vastuussa koirasta kaikella tavalla
- Valvottava koiran tekemisiä > vahingonkorvausvelvollisuus!
- Eläinsuojelusäännösten mukainen hoitovelvollisuus ja -vastuu
- Vastuu voi siirtyä sopimuksella toiselle henkilölle

Koiran omistaja <> haltija

- Omistusoikeudesta on erotettava hallintaoikeus
- Omistaja on yleensä koiran haltija
- Haltija = henkilö, jonka luona koira jonkinlaisen sopimuksen perusteella on
- Haltija vastaa käytännön asioista, mutta omistaja päättää koiraa koskevista asioista

Yhteisomistus

- Laki eräistä yhteisomistussuhteista
- Pääsääntö: yhteisomistus on jaollista eli määräosaista
  - Jollei muuta sovittu, omistusosuudet ovat yhtä suuria
- Kukin omistaja päättää **omistusosuudestaan** itsenäisesti, mutta **omistuksen kohteesta** päätökset tehdään yhdessä

Yhteisomistus...

- Kukin yhteisomistaja saa myydä tai luovuttaa osuutensa koirasta toisia kuulematta
  - Uusi omistaja ei kuitenkaan saa parempaa oikeutta koiraan kuin luovuttajalla oli!
- Koira koskevissa asioissa tarvitaan **kaikkien omistajien suostumus**
  - Jalostuskäyttö, lopettaminen, lähettäminen ulkomaille jne.

Yhteisomistus...

- Erimielisyydet
  - Voidaan viedä tuomioistuimeen
  - Tuomioistuin voi määrätä koiran uskotun miehen hoidettavaksi
- Yhteisomistussuhteen purkaminen
  - Vaaditaan tuomioistuinta **myymään koira**
    - Huutokauppa
  - Saadut varat jaetaan omistajien kesken
  - Aikaa vievä ja kallis!
  - Huom: Tuomioistuin ei arvioi koiran etua!!!

Toimivan yhteisomistuksen vuoksi:

- Tee aina kirjallinen sopimus etukäteen!
- Sovi ainakin seuraavista:
  - **Koiran hallinta**
    - Kenen luona koira asuu?
    - Kuka vastaa koiran kouluttamisesta?
    - Miten näyttely- ja koekäynnit hoidetaan?
  - **Kulujen jakaminen**
    - Ruokinta- ja eläinlääkärikustannukset
  - **Tuottojen jakaminen**
    - Jalostustuotot: omistussuhteessa vai muuten?
    - Mitä pennuttamiskuluja vähennetään tuloista?
    - Maksetaanko pentueen hoitajalle hoitamisesta vaivan palkkaa?

2. SOPIMUKSET

1. Koiran myyminen ja hankinta
2. Osamaksukauppa
3. Koiran sijoittaminen ja leasing

2.1 Koiran myyminen ja hankinta

- Sovellettavat lait
- Myyjä – elinkeinonharjoittaja / yksityinen
- Ostajan asema
  - Yksityisten välinen kauppa
  - Kuluttajan suoja – myyjä elinkeinonharjoittajana
- Kauppasopimus
- Kauppahinnan maksaminen
- Koiran luovuttaminen
- Vastuun ja kulujen siirto

Sovellettavat lait

- Kauppalaki
  - Lähtökohta sopimusvapaus
  - Kuluttaja – kuluttaja / elinkeinonharjoittaja – elinkeinonharjoittaja
- Kuluttajansuojalaki
  - Pakottavaa oikeutta, ei voida sopia kuluttajan oikeutta heikentävästi
  - Kuluttaja - elinkeinonharjoittaja

Myyjä – elinkeinonharjoittaja / yksityinen

- Kuluttajansuojalaki soveltuu myyjän ollessa elinkeinonharjoittaja
  - *Henkilö, joka tuloa tai muuta taloudellista hyötyä saadakseen ammattimaisesti pitää kaupan, myy tai muutoin tarjoaa kulutushyödykkeitä vastiketta vastaan hankittavaksi*
- Onko koiran kasvatus harrastus- vai ammattitoimintaa
  - Huom! Moni itseään harrastajana pitävä kasvattaja voi lain perusteella ollakin elinkeinonharjoittaja

Elinkeinonharjoittajan tunnusmerkit

- Henkilö
  - Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö
- Taloudellinen hyöty
  - Toimintaan liittyvä jollain lailla taloudellisen hyödyn tavoittelu
  - Myös vaihtokauppa tms. voi olla vastike
- Yrittäjäriski
- Ammattimaisuus
  - Toiminta ei ole aivan satunnaista ja poikkeuksellista
  - Toiminnan kestolla ei sinänsä merkitystä

Ammattimaisuus, KVL

- Ei elinkeinonharjoittaja:
  - Myyjä omisti vain 1 koiran, kyseessä ensimmäinen rekisteröity pentue (aiemmin 1 rekisteröimätön) *KVL 91/36/2209*
  - Myyjä oli rekisteröinyt viiden vuoden aikana vain 2 pentuetta (yht. 22 pentua) *KVL 92/36/1277*
  - Koira hankittu kotikoiraksi, mutta kun se osoittautui laadukkaaksi, sillä tehtiin 3 pentuetta viiden vuoden aikana *KVL 93/36/2178*

Ammattimaisuus, KVL...

- Elinkeinonharjoittaja:
  - Myyjä oli kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana rekisteröinyt 20 pentuetta (yht. 104 pentua) *KVL 92/36/2397*
  - Myyjä oli kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana rekisteröinyt yhden pentueen joka vuosi

Ammattimaisuus, KVL...

- KVL:n ohje: koiran kasvattaja on elinkeinonharjoittaja, jos:
  - kolmen tai useamman vuoden aikana rekisteröinyt SKL:oon vuosittain väh. yhden pentueen tai
  - kuluvan ja/tai edellisen vuoden aikana rekisteröinyt kaksi tai useamman pentueen.
- Huom! Ohje vain suositusluontoinen, ei sido tuomioistuimia.

Ammattimaisuus, KVL...

Jos

v. 2004 pentue

v. 2005 pentue

v. 2006 pentue

Vuonna 2007 kasvattaja
katsotaan
elinkeinonharjoittajaksi

Jollei 3 vuoden edellytys täyty,
tarkastellaan kuluva ja
edellistä vuotta.

Jos esim. v. 2006 yksi pentue
ja v. 2007 toinen pentue
tai vuonna 2006 tai 2007 kaksi
pentuetta
> elinkeinonharjoittaja

Ostajan asema

- Yksityisten väliseen kauppaan ei sovelleta kuluttajansuojalakia
  - Sopimusvapaus laajempi kuin kuluttajankaupassa
  - Sopimusten oltava kohtullisia

Ostaja - elinkeinonharjoittaja

- Kuluttajansuojalaki suojaa kuluttajaa, ei toista elinkeinonharjoittajaa
- Kuluttaja on sellainen henkilö, joka hankkii kulutushyödykkeen pääasiassa yksityiseen käyttöön
  - Hankitaan pääasiassa muuta kuin henkilön harjoittamaa elinkeinotoimintaa varten
- Koira on kulutushyödyke kuluttajansuojalain mukaan

Kuluttajansuojalain soveltuessa

- Kauppaehdoissa ei voida pätevästi sopia mitään, mikä heikentää kuluttajan asemaa lain säännöksiin verrattuna
  - Tavarantoimitus, virhe ja virheen seuraamukset
- Kunnallinen kuluttajaneuvonta käytettävissä
- Mahdollisuus saattaa riita kuluttajavalituslautakunnan (KVL) käsiteltäväksi
  - Huom! KVL muuttuu kuluttajariitalautakunnaksi 1.3.2007

Kauppasopimus

- Pääsääntö sopimusvapaus
  - Poikkeus: lain tai hyvien tapojen vastainen tai kohtuuton sopimus ei ole osapuolia sitova
  - Osapuolten **oikeustoimikelpoisia**
    - 18 vuotta täyttänyt
    - Ei-holhottavaksi julistettu
- Pääsääntö: sopimuksen teon muotovapaus
  - Suullinen ja kirjallinen sopimus yhtä päteviä
  - Koirankaupassa osamaksusopimuksen osalta noudatettava kirjallista muotoa
- Pääsääntö: sopimukset on pidettävä

Vajaavaltaisen tekemä sopimus

- Holhooja tekee vajaavaltaista koskevat sopimukset
  - Voi hyväksyä sopimuksen jälkikäteen
  - Vajaavaltainen voi täysi-ikäiseksi tultuaan itse hyväksyä sopimuksen
- Alle 18 vuotias voi tehdä nk. tavanomaisia oikeustoimia (jota koirankauppa ei ole)
- Alle 18 vuotiaalla on oikeus päättää omista työansioistaan

Sopimuksen pätemättömyys

- Suoraan pätemättömät sopimukset – tuomioistuimen pätemättömäksi julistamat sopimukset
- Pätemättömyysperusteita ovat mm.
  - Sopimukseen pakottaminen
  - Petollinen viettely
  - Hyvän tavan vastaisuus
  - Lainvastaisuus
  - Kunnian vastaisuus tai arvottomuus

Kauppasopimuksen laatiminen

- Suositeltavaa tehdä aina kirjallisesti
  - Paikka ja aika
  - Allekirjoitukset
  - Oma kappale molemmille
  - Kaikki ehdot paperille! Myös esim. kaikki syyt alennettuun hintaan.
- SKL:n kauppasopimuslomake
  - SKL:n jäsenellä velvollisuus käyttää lomakkeeseen merkittyjä kauppaehtoja
  - Voidaan tehdä lisä- tai täsmennysehtoja

Kauppasopimuksen ehdot

- Muussa kuin kuluttajakaupassa sopimusvapaus (kohtuullisuuden rajoissa)
- Kuluttajankaupassa tietyt kuluttajan vähimmäisoikeudet
  - Koiran luovutus, virheellisyys ja sen seuraamukset
- Mahdolliset lisäehdot kirjattava sopimukseen
  - *KVL 92/36/2394*

Kohtuuttomat ehdot koirakaupassa

Esimerkiksi seuraavat voidaan katsoa kohtuuttomiksi:

- Koiran kauppahinta
  - Rodun keskimääräinen kauppahinta, joka voi vaihdella tapauskohtaisesti
- Näyttelyissä tai koetoiminnassa käyntivaatimukset
  - Jos vaaditaan säännöllistä käymistä, erit. jos ostaja maksaa itse
- Vaatimus tutkimuskäynneistä
  - Oltava kohtuullisia (suhteessa koiran hintaan)
  - Huom! Suositeltavaa ilmoittaa tutkimusajankohta ja keskim. kustannukset jo myyntihetkellä kirjallisesti
- Jalostusoikeuden pidättäminen ”täysihintaisesta” koirasta
- Myyjän vastuuvapaus (kokonaan tai huomattavalta osin)
- Kuluttajansuojalain vastainen ehto

Kohtuuttomien ehtojen sovittelu

- Tuomioistuimien
- Sopimus otetaan huomioon kokonaisuudessaan
- Huomioon otetaan
  - Osapuolten asema
  - Sopimuksen tekohetkellä vallinneet olosuhteet

Esisopimus

- Esisopimus sitoo molempia osapuolia
  - Sopimus siitä, että kauppaa koskeva sopimus tehdään tulevaisuudessa.
  - Voi olla vain toista osapuolta velvoittava
  - Muotovapaus, kirjallinen suositeltava
  - Vahingonkorvausvelvollisuus jos purkaa esisopimuksen ilman pätevää syytä
    - Varausmaksu käytännössä hyvä ottaa aina

Esisopimuksen purkaminen

- Purkanut osapuoli vahingonkorvausvelvollinen purkamisen aiheuttamista kustannuksista
  - Vaadittava tuomioistuimen kautta > kustannukset
  - Pystyttävä osoittamaan syntyneen vahingon määrä
- Voidaan sopia sopimussakosta
  - Suositeltavaa käyttää vakuusrahaa (käsiraha)
  - Oltava kohtuullinen, KVL 10-15 % koiran hinnasta

Kauppahinnan maksaminen

- Kauppahinta maksettava sopimuksen mukaisesti
  - Mahdollista kohtuullistamista vaadittava erikseen tuomioistuimelta
- Jos maksamisen ajankohdasta ei sovittu, maksu tapahtuu myyjän sitä vaatiessa koiran ollessa luovutettavissa
  - Myyjä antaa kuitin, kuittaus tapahtuu parhaiten SKL:n lomakkeella

Kuitin merkitys

- Ainoa asiapaperi, jolla todistaa kauppahinnan maksaminen
  - SKL:n lomakkeessa oleva merkintä ”kauppahinta suoritettu kokonaan” ajaa kuitin aseman
- Hyvä mainita ainakin:
  - Ostajan nimi
  - Kaupan kohde
  - Kauppahinta
  - Paikka ja päivämäärä
  - Myyjän allekirjoitus, jolla kuittaa rahat saaduksi

Koska maksu saatu?

- Pankin kautta maksettaessa maksu suoritettu, kun se lähtenyt maksajan tililtä
- Myyjällä oikeus viivästyskorkoon, jos ostaja viivästyy suorituksessaan
  - Viivästyskorko seitsemän prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva korkolaissa tarkoitettu viitekorko (4 % 1.1. – 30.6.2007)
  - Viivästyskorko 11 % ajalla 1.1.-30.6.2006

Myyjän oikeus purkaa kauppa

- Ostajan viivästyessä maksussaan niin paljon, että sopimusrikkomus on olennainen
  - Jos koira luovutettu, kaupan purkamista voidaan vaatia vain, jos myyjä pidättänyt oikeuden kauppaa tehtäessä
  - SKL:n lomakkeen perusteella myyjällä oikeus purkaa kauppa
- Myyjällä lisäksi oikeus vahingonkorvaukseen

Koiran luovuttaminen

- Luovutusaika ja –paikka osapuolten sovittavissa
  - Huom! Eläinsuojelulliset ja SKL:n määräykset (väh. 7 vkoa)
- Jos luovutusajasta ei ole sovittu, myyjän luovutettava koira kohtuullisessa ajassa kaupanteosta
  - Ilmoitettava ostajalle luovutuksen ajankohdasta

Koiran luovuttaminen

- Jos ei muuta sovittu, velvollisuus maksaa alkaa vasta silloin, kun koira luovutetaan.
- Jos sovittu käteiskaupasta, myyjällä ei velvollisuutta luovuttaa koira, ellei ostaja maksa kauppahetkellä.
- Jos myyjä ei luovuta sopimuksen mukaisesti / ostaja ei maksa sovittu, toisella osapuolella oikeus vahingonkorvaukseen ja mahd. kaupan purkuun
  - Todellinen syntynyt vahinko
  - Poikkeus ylivoimainen este

Vastuun ja kulujen siirto

- Omistus- ja hallintaoikeuden mukana siirtyvät myös velvollisuudet
- Vastuu koirasta siirtyy hallinnan siirtyessä
- Hoitokulut jakautuvat hallinta-aikojen mukaan
  - Poikkeus: ostaja ei nouda sovittuna aikana > ostajan korvattava normaalit hoitokulut viivästyksen ajalta

2.2 Osamaksukauppa

- Ostaja maksaa koiran useammassa erässä, joista ainakin yksi erääntyy maksettavaksi vasta sen jälkeen, kun ostaja on jo saanut koiran hallintaansa.
  - Myyjä pidättää itsellään oikeuden koiran takaisin ottamiseen, jollei ostaja maksakaan osasuorituksia sovitulla tavalla
- tai
- myyjä pidättää itsellään koiran omistusoikeuden siihen saakka, kunnes koira on kokonaan (tai sovittu osuus) maksettu

Osamaksusopimus

- Tehtävä aina **KIRJALLISESTI**
  - SKL:n lomake osamaksusopimuksesta + koiran kauppasopimuslomake
  - Jos lain vastaisesti tehty suullinen sopimus
    - Myyjä ei voi vaatia korkoa tms.
    - Myyjällä ei takaisinotto-oikeutta
  - Osamaksuhinta on yleensä käteissuoritusta korkeampi

Osamaksusopimus...

- Kun sovittu kirjallisesti:
  - Myyjällä oikeus vaatia korkoa viivästyneille maksuerille
  - Koiran omistusoikeus säilyy myyjällä
    - Ostaja ei saa luovuttaa tai myydä koira
    - Myyjä ei saa käyttää omistajanoikeuttaan, jos ostaja maksaa sovittun aikataulun mukaisesti

Osamaksusopimus ostajan näkökulmasta

- Ostajalla velvollisuus huolehtia koirasta
  - Ostaja vastaa tapaturmista ym. aiheutuvista kuluista
- Ostajalla normaali oikeus saada hyvitys virheestä koirassa
- Ostajalla oikeus maksaa nopeammassa tahdissa, myös kokonaan koska tahansa
  - Vaikuttaa osamaksuhintaan > koron osuus hyvitetävä

Osamaksun laiminlyöminen

- SKL:n lomake > kuluttajansuojalakea sovelletaan
  - Sopimusrikkomus syntyy, jos yksikin erä jää suorittamatta
  - Myyjä voi ryhtyä toimenpiteisiin, jos
    - Osamaksuerä on myöhässä väh. kuukauden ja se on edelleen maksamatta ja
    - maksamatta oleva erä on väh. 10 % koiran hinnasta tai jos kyseessä on useampi kuin yksi maksamatta oleva erä, väh. 5 % koko sovitusta osamaksuhinnasta. Tai maksamatta oleva erä käsittää koko jäännössaatavan
- tai
- sopimusrikkomus on olennainen.

Osamaksun laiminlyöminen

- Myyjä ei saa purkaa sopimusta, vaikka em. edellytykset täyttyvät, jos ostajan laiminlyönti johtuu *sosiaalisista syistä*
  - Ostajan sairaus, työttömyys tai muu näihin verrattava seikka, joka on ostajasta riippumaton
  - Maksuhelpotusta saa hetkellisesti, ei lopullisesti
  - Ei saa aiheuttaa myyjälle *kohtuutonta haittaa*
    - Viivästyksen kesto ja muut olosuhteet

Osamaksun laiminlyöminen

- Myyjä menettää sopimuksen purkamisoikeuden myös, jos ostaja ennen koiran takaisinottamista suorittaa
  - maksamatta olevat osamaksuerät korkoineen ja
  - korvaa ne kulut, joita maksuviivästys aiheuttanut myyjälle.

Koiran takaisinottaminen (osamaksu)

Ostajalle suoritettava **TILITYS**

- Ostajan hyväksi luetaan
  - Arvioidaan koiran arvo takaisinottohetkellä
    - Mitä koirasta saisi myydessä ulkopuoliselle (lähtökohta alkup. myyntihinta, jota korjataan)
    - Mahdolliset ”myyntikuntoonlaittokulut” vähennetään
    - Kohtuulliset myyntikustannukset vähennetään (esim. lehti-ilmoitukset)

Koiran takaisinottaminen (osamaksu)...

- Myyjän hyväksi luetaan tilityksessä
  - Maksamatta oleva osa koiran kauppahinnasta
    - Vähennetään osamaksusta aiheutunut lisähinta, joka kohdistuu jäljellä olevaan luottoaikaan
  - Jo maksettavaksi erääntyneiden osamaksuerien korot
  - Takaisinottamisesta aiheutuneet välittömät kustannukset ja maksut

Koiran takaisinottaminen (osamaksu)...

- Jos tilityksessä:
  - Koiran arvo > myyjän hyväksi luettava rahamäärä
    - Myyjällä ei oikeutta ottaa koira itselleen
      - Perittävä ostajalta maksamattomat osamaksuerät tavallisen rahavelan tavoin tai
      - Suoritettava ostajalle erotus
  - Koiran arvo < myyjän hyväksi luettava rahamäärä
    - Myyjällä oikeus saada koira ja erotus

Koiran takaisinotto (osamaksu)...

- Tilityksen suorittamisen jälkeen ostajalla vielä oikeus suorittaa yhdellä kertaa tilityksessä myyjän hyväksi luettu summa ja pitää koira itsellään.
- Takaisinoton jälkeen ostajalla **14 vrk** aikaa saada koira takaisin maksamalla myyjälle se arvo, joka koiralle on annettu tilityksessä.
  - Jos koiran arvo on pienempi kuin myyjälle luettu hyväksi tilityksessä, ostajan suoritettava lisäksi näiden summien erotus.

Koiran takaisinottaminen (osamaksu)...

- Mahdollisuus saada virka-apua ulosottoviranomaisilta
  - Kirjallinen hakemus
  - Ostajan asuinkunta / koiran pääasiallinen pitopaikka
  - Jos tilanne tulkinnanvarainen, saatettava tuomioistuimen ratkaistavaksi
  - Sosiaalisista syistä voidaan täytäntöönpanoa lykätä (maks. 4 kk)
    - Lykkäys ei saa vaarantaa myyjän oikeutta koiraan eikä loukata hänen oikeuksiaan kohtuuttomasti!
  - Ulosottomies toimittaa tilityksen
  - Mahdollisuus valittaa ulosotonhaltijalle
    - 20 pv. päätöksen antamis- tai toimituksen suorittamispäivästä

2.3 Koiran sijoittaminen ja leasing

- Mitä on sijoittaminen?
- Sijoitussopimus
- Leasing

Mitä on sijoittaminen?

- Pentu muuttaa uuteen kotiin, mutta sen jalostusoikeus pysyy toistaiseksi kasvattajalla
- Sijoittamisessa nartun jalostuskäytöstä ei makseta omistajalle korvausta
- Sijoitussopimuksen osapuolet:
  - Luovuttaja = kasvattaja
  - Vastaanottaja = koiran haltija

Mitä on sijoittaminen...

- Koiran virallinen omistaja on luovuttaja sijoitussopimuksen voimassaoloajan.
- Luovuttajalla pysyy sopimuksen voimassaoloajan:
  - Koiran jalostusoikeus
  - Usein myös näyttelyasettamis- ja kilpailuoikeus
- Vastaanottaja sopimuksen voimassaoloaikana
  - Koiran haltija
  - Huolehtii koiran arkipäivän vaatimuksista

Mitä on sijoittaminen...

- Kulujen jaosta voidaan sopia
- Jos kulujen jaosta ei muuta sovittu:
  - Vastaanottaja huolehtii:
    - koiran tavanomaisesta hoidosta aiheutuvista kuluista (mm. ruokinta, koiraverot, sairaskulut, rokotukset, yms).
  - Luovuttaja huolehtii:
    - jalostuskäytön aiheuttamista kuluista (terveystarkastukset, astutusmaksu, nartun lisäruokinta kanto- ja tiineysaikana, näyttely- ja koemaksut, yms.)
  - Molemmat huolehtivat
    - Poikkeukselliset kustannukset, esim. eläinlääkärikulut, jotka eivät ole jalostuskäytön tai tavanomaisen hoidon aiheuttamia

Mitä on sijoittaminen...

- Vastaanottajan velvollisuudet
  - Kustannukset arkielämästä
  - Koiran hoitaminen ja (arki-)kouluttaminen
  - Ilmoitettava luovuttajalle nartun juoksuaikojen alkamisesta
  - Pidettävä koira sellaisessa kunnossa, että luovuttajan on mahdollista viedä sitä näyttelyihin ja mahdollisesti tulevaisuudessa käyttää sitä jalostukseen

Mitä on sijoittaminen...

- Luovuttajan velvollisuudet
  - Vastaanottajan ohjeistus (hoito- ja ruokintaohjeet)
  - Sopimuksen sisällön tarkentaminen ja selittäminen etukäteen

Sijoitussopimus

- Kennelliiton sijoitussopimus 1.12.1995!
  - <http://www.kennelliitto.fi/FI/Asiakirjat/Sopimukset.htm>
- Lisäehdoista voi sopia, jos ne ovat kohtuullisia.
  - Muutokset voitava perustella
- Kohtuuttomia ehtoja mm.
  - Vaatimukset pentujen määrästä tai väristä tms.
  - Liian pitkälle menevä puuttuminen koiran tulevaisuuteen (esim. steriloidaan pennuttamisen jälkeen)

Sijoitussopimus...

- Miten päästä hyvään sijoitussopimukseen?
  - Realistiset odotukset
  - Kaikista asioista sovitaan kirjallisesti
    - Pelisäännöt sovitaan heti aluksi
  - Näyttely- ja kisakäytöstä, pennuttamisen hoitamisesta jne. sovitaan etukäteen!
  - Joustavuus sopimusehtojen muuttumisessa
    - Elämäntilanteet muuttuvat!

Sijoitussopimuksen ehdot

- Näytteilleasettamisoikeus ja koe- ja kilpailuttamisoikeus
  - Hyvä sopia näyttelyistä ja kilpailuista, joissa käydään tai näiden lukumäärästä.
  - Myös valmennuksesta on hyvä sopia etukäteen.
  - Luovuttajan on ilmoitettava 30 pvää aikaisemmin, koska aikoo viedä koiran näyttelyyn/kokeeseen.

Sijoitussopimuksen ehdot

- Vakuusmaksu voi olla korkeintaan puolet koiran hinnasta
  - Palautettava viim. 2 kuukauden kuluttua pentueen syntymisestä
  - Jos koiraa ei käytetä jalostukseen, vakuusmaksu jää luovuttajalle
- Luovutuksensaajan ilmoitettava juoksuajoista
  - Viim. toisena päivänä juoksun alkamisesta
  - Luovuttajan ilmoitettava jalostuskäytöstä hyvissä ajoin

Sijoitussopimuksen ehdot

- Jos synnytys vastaanottajan luona, sovittava, miten kulut korvataan
- Oikeus purkaa sopimus
  - Jos luovutuksensaaja rikkoo olennaisesti sijoitussopimuksen ehtoja tai toimii eläinsuojelusäännösten vastaisesti
    - > oikeus ottaa koira ilman vakuusmaksun palautusta
  - Jos luovuttajan mahdollisuus käyttää koira jalostukseen olennaisesti heikentyneet vastaanottajasta johtuneesta syystä
    - >oikeus ottaa koira vakuusmaksun palautusta vastaan

Sijoitussopimuksen ehdot

- Vastaanottajan oikeus purkaa sopimus
  - Aina halutessaan voi palauttaa koiran, vakuusmaksu jää luovuttajalle

MUISTITILISTA SIJOITUSTA HARKITSEVALLE KASVATTAJALLE:

- Ole rehellinen ja avoin. Kerro omista toiveistasi, tavoitteistasi ja syistä miksi haluat sijoittaa/ottaa sijoitukseen koiran.
- Ole joustava ja ota huomioon myös toisen osapuolen toiveet sijoituskoiran suhteen.
- Käytä SKL:n sijoitussopimusta ja kirjoita kaikki paperille, älä sovi mistään suullisesti. Vain se, mikä on kirjattu ylös, pitää.
- Älä sijoita koira pitkän matkan päähän asuinpaikastasi, sillä aktiivinen yhteistyö sijoitusperheen kanssa on tärkeää.
- Ota vakuusmaksu, jolloin riski, että koira ei käytetäkään jalostukseen ei tunnu niin pahalle ja myös vain "ilmaisen koiran kyselijät" karsiutuvat joukosta pois.
- Solmiessasi sijoitussopimusta varaudu jo etukäteen siihen, että koira ei välttämättä tulla koskaan käyttämään jalostukseen.
- Muista: koiraharrastus on vain harrastus jonka tulisi olla mukavaa kaikille osapuolille, ketään riistämättä.
- Vastaanottajalla on sopimuksen tekovaiheessa sananvalta asiaan, eli hänen ei kannata allekirjoittaa sopimusta, jossa ehdoista ei ole sovittu häntä tyydyttävästi.

* Lähde: Sini Lindroosin artikkeli: Koiran sijoitussopimus – nippu ongelmia vai hedelmällistä yhteistyötä?
Ilmestynyt: Afgaani 3/2005

Leasing

- Vuokrasopimus, jossa toinen osapuoli vuokraa omistamansa koiran vuokraajalle jalostusta varten
  - Koiranomistaja saa korvauksen
- Sopimus synnyttää vuokraajalle velvollisuuden luovuttaa koira ja vuokraajalle oikeuden koiran sopimuksen mukaiseen käyttöön
- Jos muuta ei sovittu, koiran kunnossapitovelvoite säilyy vuokranantajalla
  - Käytännön syistä kannattaa siirtää vuokraajalle
- Kulujen jakamisesta voidaan sopia vapaasti

Leasing

- Leasingaika
  - Määräaikainen
  - Toistaiseksi voimassa oleva
    - Irtisanomisaika määritettävä sopimuksessa
- Leasingsopimus ei ole siirrettävissä ilman molempien osapuolien suostumusta
  - Alivuokraus on kielletty

3. Virhe koirassa – kasvattajan vastuu

SPL:n kasvattajapäivät
20.1.2007

Kasvattajan vastuu ja verotus
VT Marja Blomqvist

Virhe koirassa

- Myyjän virhevastuu ei perustu huolimattomuuteen tai laiminlyöntiin
  - Lähtökohtana sopimus: kaupan kohteen vastattava sitä, mitä voidaan katsoa sovitun!
- Oikeudellisessa mielessä virhe on koiran ominaisuus, jonka perusteella ostaja voi esittää vaatimuksia myyjää kohtaan
  - >>onko myyjän suorite (so. koira) huonompi kuin, mitä hänen piti ostajalle toimittaa?
- Ostaja ei voi vaatia korvausta virheestä, jonka olemassaolosta tiesi jo kauppa tehtäessä
  - Esim. värivirhe, joka mainittu kauppakirjassa ja huomioitu hinnassa
- Havaituista virheistä informoitava myyjää riittävän nopeasti (KSL: 2 kk)
  - Reagointivelvollisuus alkaa, kun ostaja havaitsee tai hänen olisi pitänyt havaita virhe

KSL:n mukainen virhe

- tavarassa ilmenee valmistusvika
- se ei sovi käyttöön, johon se on tarkoitettu
- se ei vastaa tietoja, joita siitä on etukäteen annettu
- se kestää lyhyemmän aikaa, kuin perustellusti voi odottaa
- sille ei ole annettu riittäviä asennus- ja käyttöohjeita suomen- tai ruotsinkielellä

Virheellisyys, kun laadusta sovittu

- Sopimukseen tulee kirjata tiedossa olevat virheet!
  - Purentaviat, kivesviat, värivirheet, korvien asentovirheet, aikuisen koiran lonkkavika jne.
  - Virheen lisäksi kirjattava sen vaikutus koiran elämään ja arvio sen aiheuttamista kustannuksista
- Mahdollinen takuu vapaaehtoinen
  - Oltava riittävän yksilöity ja sisällettävä tarkat ehdot, koska pätee
  - Annettu takuu sitoo myyjää

Virheellisyys, kun laadusta sovittu...

- ”Sellaisena kun se on” –ehto
  - Sallittu ja vähentää tietyiltä osin ostajan oikeutta vedota virheellisyyksiin
  - Varaumasta huolimatta virheellisyys olemassa, jos
    - Myyjä antanut virheellisen tiedon
    - Myyjä ei ole antanut kaikkia tarpeellisia tietoja
    - Koira on huonommassa kunnossa kuin ostajalla hinta ja olosuhteet huomioon ottaen ollut perusteltua aihetta odottaa
      - Huom! SKL:n lomakkeessa mainittu ”olennaisesti” vastoin kuluttajansuojalakia!

Virheellisyys, kun laadusta sovittu...

- SKL:n lomake sitoo myyjän ainakin:
  - Sekarotuisuus
  - Kivesvika
    - Jos todetaan jälkikäteen, myyjä velvollinen palauttamaan 1/3 kauppahinnasta
    - Jos hintaa alennetaan, alennuksen syy kannattaa ehdottomasti mainita kirjallisesti!
  - Napatyrä
    - Myyjä velvollinen maksamaan tarpeelliset leikkaus- ja hoitokulut

Virheellisyys, kun laadusta ei sovittu

- Ostajan vähimmäisturva
  - Soveltuminen yleiseen käyttötarkoitukseen
    - Tavalliselle lemmikkikoiralle asetetut laatuvaatimukset
  - Koira elää keskimäärin sen ajan kuin sen rotuiset koirat yleensä
- Virhe voi olla luonteeltaan:
  - Sellainen, joka vaikuttaa koiran jokapäiväiseen elämään >> VIRHEtai
  - Pelkästään kosmeettinen >> ostajan tyydyttävä, jos muuta ei ole sovittu

Virheellisyys, kun laadusta ei sovittu...

- Hinnan merkitys
  - Halvankin koiran on sovelluttava lemmikkikoiraksi
- Soveltuminen erityiseen käyttötarkoitukseen
  - Ostajan tulee nimenomaisesti kertoa myyjälle vaatimuksesta sopimusta tehtäessä (kirjallisesti)
  - Koira virheellinen, jos sitä ei voida myöhemmin käyttää siihen tarkoitukseen eikä myyjä ole ennen kaupantekoa ilmoittanut, ettei koira mahdollisesti sovellu ostajan toivomaan tarkoitukseen
  - KVL 94/36/791 ja KVL 93/36/481

Virheellisyys, kun laadusta ei sovittu...

- Myyjän tiedonantovelvollisuus:
  - Rotu ja siinä esiintyvät sairaudet
    - Sairaudet viat, mitä vaikuttavat & hoitokustannukset!
  - Pennun taustat
  - Koiran ominaisuudet luovutushetkellä
  - Myyjän ja ostajan tietotaito
  - Eläinlääkärintodistus
    - Ei poista myyjän vastuuta myöh. mahdollisesti ilmenevistä vioista tai sairauksista

Hoito-ohjeen merkitys

- Kuluttajankauppa: koira virheellinen sen laadusta riippumatta siinä tapauksessa, että myyjä ei ole antanut hoito-ohjeita
  - Kuluttajansuojalaki: tavara katsotaan virheelliseksi, jos kaupan yhteydessä ei luovuteta ostajalle sellaista ohjetta, joka tarpeen hoitoa ja säilytystä varten

Virheen arvioimisajankohta

- Luovutuksen yhteydessä annettu eläinlääkärintodistus ei poista vastuuta myöh. ilmenevästä sairaudesta
- Kumpikin vastaa itse aiheuttamistaan vioista

Salainen virhe

- Virhe, joka koirassa oli jo luovutushetkellä
  - Perimä?
  - Ympäristötekijät?
  - Huom! 6 kk-sääntö
- Ostaja oikeutettu korvaukseen, jos näyttää, että koira ollut piilevästi sairas jo luovutushetkellä
  - Ei-perinnölliset sairaudet oltava koirassa jo luovutushetkellä
  - Tartuntataudit, jos koirassa jo luovutushetkellä
- Myyjä vastuussa, vaikka ei olisi toiminut mitenkään tahallisesti tai huolimattomasti

6 kk:n sääntö

- Kuluttajansuojalain mukaan virheen oletetaan olleen olemassa tavarassa vaaranvastuun siirtyessä ostajalle, jos se ilmenee kuuden kuukauden kuluessa tästä ajankohdasta, jollei toisin osoiteta tai oletus ole virheen taikka tavaran luonteen vastainen
  - Hallituksen esitys: ei sovelleta esim. jos vika on tavanomaisen kulumisen seurausta tai syntynyt tapaturmaisesti taikka kun havaitaan, että tavara on vahingoittunut väärän käsittelyn takia

Vika- ja sairaustyyppejä mm.

- Huom! Kysymys siitä, pystyykö ostaja todistamaan vaatimustensa perusteet tai ei
- Väri- ja kosmeettiset viat
- Luustosairaudet
  - Johtuuko perimästä vai ei
- Silmäviat
- Luonneviat

Reagointi virheeseen

- Ostajan informoitava myyjää kohtuullisessa ajassa siitä, kun havaitsi tai olisi pitänyt havaita virheen
  - Kuluttajansuojalaki: voi ilmoittaa aina kahden kuukauden kuluessa siitä, kun ostaja havaitsi virheen
- Myyjällä oikeus itse todeta virhe
  - Eläinlääkärintodistus!

Virheen seuraamukset

OSTAJALLA OIKEUS:

- Pidättyä maksusta
  - Miten suuresta osasta?
  - Huom! Ostajan viivästyskoron maksuvelvollisuus, jos arvioitu väärin.
- Vaatia virheen korjaamista
  - Napatyra: leikkauksen maksaminen
- Vaatia uutta tuotetta tilalle
  - Myyjän tarjoama uusi koira: ostajan hyväksyttävä!
- Hinnanalennus
  - Toissijainen korjaamiseen ja uuteen tuotteeseen verrattuna!
  - Koirankaupassa eniten käytetty korvausmuoto
  - Korvataan virheen aiheuttama koiran arvon alentuminen

Virheen korjaaminen (KSL)

- Tapahduttava kohtuullisessa ajassa ja siten, että ostajalle aiheudu kustannuksia tai olennaista haittaa
- Ei kuitenkaan jos myyjällä este, jota hän ei voi voittaa tai jos siitä aiheutuu hänelle kohtuuttomia kustannuksia
  - Huomioon tulee ottaa virheen merkitys ja tavaran arvo, jos se olisi sopimuksen mukainen, sekä se, voidaanko oikaisu suorittaa muulla tavalla aiheuttamatta ostajalle huomattavaa haittaa.

Kauppan purkamisen virheen perusteella

- Vasta toissijainen seuraamus, jos muuten ei saada ratkaistua
- Edellyttää, että virhe vähäistä vakavampi
- Vain ostajalla oikeus vaatia
- Myös jo kuolleen koiran kauppa voidaan purkaa
- Velvollisuudet:
  - Ostaja palauttaa koiran
    - Myös koirasta saamansa tuoton ja korvaus muusta hyödyistä
  - Myyjä palauttaa saamansa kauppahinnan ja ostajan vaatiessa SP:n viitekoron (30.6.2007 saakka 4 %)

Vahingonkorvaus

- Voi olla ainoa seuraus tai edellä mainittujen lisäksi
- Edellytykset
  - Pätevä sopimus
  - Koiran virhe
  - Vahingon syntyminen
  - Syy-yhteys

Korvattavat kulut

- Pääsääntö: täysi korvaus
- Virheen selvittelystä aiheutuneet kulut
- Virheen korjaamisesta aiheutuneet kulut
- Virheen vuoksi hyödyttömiksi käyneiden toimenpiteiden aiheuttamat kulut
- Jos myyjän toiminta tahallista tai tuottamuksellista, vastuu voi olla laajempi!
  - Tulon menetys
  - Koiran käyttöhyödyn olennainen menetys

Kasvatustoiminnan verotus

1. Koiravero
2. Tuloverotus
3. Arvonlisäverotus
4. Rekisteröityminen ja ilmoitukset
5. Ennakkotieto ja muutoksenhaku

4.1 Koiravero

- Kuntakohtainen, 0-50 euroa vuodessa
- Verovelvollinen on henkilö, jonka omistuksessa koira oli edellisen vuoden päättyessä
- Koiran omistaja velvollinen tekemään koiraveroilmoituksen hankkimastaan koirasta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä
- Muutosilmoitus, jos koira myydään, muuttaa paikkakuntaa tai kuolee

Koiraverosta vapautetut

- 1) koirasta, joka verovuoden päättyessä on viittä kuukautta nuorempi;
- 2) koirasta, jonka omistaa valtio tai jonka elatuskustannukset suoritetaan valtion varoista;
- 3) koirasta, jota käytetään porojen paimentamiseen;
- 4) invalidin tai aistiviallisen apu- ja opaskoirasta;
- 5) maanpuolustus- tai väestönsuojelutehtäviin todistettavasti koulutetusta koirasta, joka on sitouduttu luovuttamaan näihin tarkoituksiin;
- 6) vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiseen todistettavasti koulutetusta koirasta, joka on sitouduttu tarvittaessa luovuttamaan poliisiviranomaisen käyttöön;
- 7) koirasta, jonka omistaa vieraan valtion Suomessa olevassa diplomaattisessa tai muussa edustustossa tahi lähetetyn konsulin virastossa palveleva henkilö, hänen perheenjäsenensä tai yksityinen palvelijansa, jos he eivät ole Suomen kansalaisia; sekä
- 8) koirasta, jota eläinten käyttämisestä tieteellisissä kokeissa.

Koiraverosta vapautetut

- Pelastuskoirat ym.
  - Hyväksytty tulos palveluskoirakokeesta: kva tai verovapauspisteet 6 vuotena > > elinikäinen verovapaus
  - Hyväksytty tulos pelastuskoirakokeesta: 4 vuoden koesuoritukset >> elinikäinen verovapaus
- Hirvieläinten jäljestys
  - Erikoiskoe tai käytännössä osoitettu >> verovapaushakemus tehdään vuosittain

Koiraveron laiminlyöminen ja valitusmenettely

- Jos koiran pitopaikkaa tai omistajanvaihdosta koskeva ilmoitus laiminlyöty >> 10 euron laiminlyöntimaksu
- Jos koiraveroilmoitusta ei ole tehty ajoissa, koiraveron voidaan korottaa kaksinkertaiseksi
- Jos määrätty vero jää maksamatta, maksettava viivästyskorkoa
- Oikaisuvaatimus veronmäärämisestä voidaan tehdä kunnanhallitukselle (3 v. määräämisvuoden alusta lukien)
  - Oikaisuvaatimuksesta annetusta päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen > KHO

4.2 Tuloverotus

- Tulolähteet
  - Henkilökohtainen tulolähde
  - Elinkeinotoiminnan tulolähde
    - Huom! Eri käsite kuin kuluttajansuojalaissa!
  - Maataloustulo
- Luonnollisen henkilön tulot jaetaan ansiotuloihin ja pääomatuloihin
  - Pääomatulojen verokanta 2006: 28 %
  - Ansiotulojen verokanta progressiivinen (valtion tulovero, kunnallisvero ja kirkollisvero)

Tuloverotus...

- Tulo koirankasvatuksesta voi kuulua
  - Henkilökohtaiseen tulolähteeseen
    - Kun harrastustoimintaa
  - Elinkeinotoiminnan tulolähteeseen
    - Eri käsite kuin kuluttajansuojalaissa!
    - Liike- ja ammattitoimintaa
      - Liiketoiminnan harjoittamiseen sitoutuu yleensä enemmän pääomaa kuin ammattitoimintaan
      - Ammattitoiminnan harjoittaminen on yleensä pienimuotoisempaa kuin liiketoiminnan harjoittaminen
  - Maataloustulolähteeseen
    - Maatalouden sivuelinkeino
    - Maatalouden ja elinkeinotoiminnan välinen raja ei aina ole selvä

Tappio tuloverotuksessa

- Vahvistetaan tulolähteittäin
  - Tulolähteen tappiota ei saa vähentää toisen tulolähteen tulosta
  - **Huom! Harrastustoiminnan tappiota ei voida vahvistaa!**
  - Tulolähteen verovuoden tappio vähennetään yleensä saman tulolähteen tulosta seuraavan kymmenen verovuoden aikana sitä mukaa kuin tuloa syntyy
  - Luonnollinen henkilö tai kuolinpesä saa halutessaan vähentää elinkeinotoiminnan tai maatalouden tappion myös tulolähteen ulkopuolisista tuloista, ts. verovuoden pääomatuloista

Elinkeinotoiminnan tunnusmerkkejä verotuksessa mm.

- Itsenäisyys
- Ansiotarkoitus
- Julkisuus
- Toiminnan kohdistuminen ennalta rajoittamattomaan henkilöpiiriin
- Jatkuvuus
- Säännöllisyys
- Toiminnan vaatima erityinen asiantuntemus tai osaaminen
- Toimiminen kilpailutilanteessa
- Toiminnan riskinalaisuus
- Vieraan pääoman käyttö
- Sitoutuneen pääoman suuri määrä
- Palkattu henkilökunta

Elinkeinotoiminta / harrastustoiminta

- Ravipuolelta oikeuskäytäntöä mm. **KHO 5.3.1987/706:**
Verovelvollinen oli harjoittanut hevosten kasvatus- ja ravitoimintaa vuodesta 1976 alkaen toiminnan ollessa joka vuosi tappiollista. Vuosien 1976-1982 verotuksissa tappiot oli vahvistettu. Nämä tappiot olivat olleet yhteensä yli 600.000 mk. Vuonna 1983 hevosia oli 18 kpl. Tuolloin olivat tuotot 25.097 mk, joista 1.550 mk oli palkintoja, 1.565 mk varsarahaa, 17.584 mk korvauksia hevosvakuutuksista ja 4.398 mk hevosen lihan myynnistä. Menot olivat v. 1983 170.668 mk ja tilikauden tappio 153.545 mk. Verolautakunta ei vahvistanut verotuksessa hevostoiminnan tappiota vuodelta 1983. KHO, ottaen huomioon verovuoden tulojen määrän ja laadun, ei muuttanut toimitettua verotusta. Verovuosi_1983

Elinkeinotoiminnan tuloverotus

- Kirjanpitovelvollisuus
  - Ammattitoiminta: yhdenkertainen tai kahdenkertainen kirjanpito sallittu
- Elinkeinotoiminnan tulos (veronalainen tulosvähennettynä vähennyskelpoisilla menoilla) jaetaan pääoma- ja ansiotuloksi elinkeinotoimintaan kuuluvan nettovarallisuuden perusteella
  - Nettovarallisuuteen lisätään 30 % niistä palkoista, jotka yritys on maksanut 12 edeltävän kuukauden aikana.
  - Pääomatuloa on 20 %:n vuotuinen tuotto edellisen vuoden nettovarallisuudelle.
    - Yksityinen elinkeinonharjoittaja voi vaatia pääomatulo-osuudeksi 20 %:n sijasta 10 %:n tuoton.

Harrastustoiminta

- Koirankasvatus tapahtuu vapaa-aikana eikä sen tavoite ole taloudellisen voiton tavoittelu
- Mahdollisesti saatava tulo ei ole välttämätön kasvattajan toimeentulon vuoksi
- Koirat ensisijaisesti lemmikkejä
- Käytännössä melko laajakin toiminta katsotaan harrastustoiminnaksi, mikäli usean vuodenkaan jälkeen ei ole havaittavissa ansiotarkoitusta
- Huom! Harrastustoiminnasta saadut tulot (voitto) on ilmoitettava verottajalle, sillä ne ovat veronalaisia

Harrastustoiminnan tuloverotus

- Toiminta harrastusluonteista, jos sitä harjoitetaan ilman vakaata ansiotarkoitusta
- Pääsääntö: harrastustoimintaan liittyviä menoja ei saa vähentää
  - jos toiminta muodostuu tuloa tuottavaksi, menot voi vähentää
- Verotettavasta tulosta saa vähentää vain puhtaasti tulonhankkimiseen liittyvät kustannukset: muut ovat nk. elantomenoina vähennyskelvottomia
- Harrastustoiminnan tappiota ei voi vahvistaa
  - Katsotaan elinkustannusmenoiksi
  - Vähentämättä jääneet menot voidaan vähentää myöhempinä vuosina, jos tulot ovat kertyneet myös näiden menojen perusteella
- Menojen ja tulojen muistiinpanovelvollisuus
  - Tositteet säilytettävä viisi vuotta verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien. Vuoden 2007 tositteet on siis säilytettävä vuoden 2013 loppuun saakka.

Harrastustoiminnan tulot ja menot

- Tulot: pentujen myyntitulot, astutusmaksut jne.
  - Tulo sen vuoden tuloa, jolloin maksu saatu
- Menot: tulonhankkimismenot
  - Pennutuksesta aiheutuneet kulut
  - Vähennys sinä vuonna, koska kulu maksettu (voidaan poiketa, jos tulot seuraavana vuonna)
  - Elantomenoksi katsottavat menot vähennyskelvottomia
    - Menot, jotka eivät liity läheisesti tulonhankintaan
- Jos tulot > menot = voitto verotetaan ansiotulona

Laskelma kasvatustyöstä

- Kannattaa laatia jokaisesta pentueesta
- Tulot ja menot
  - Kuitit säilytettävä
- Voitto > ilmoitettava veroehdotuksessa (laskelma liitteeksi)
  - Kuitit säilytetään 7 vuotta
- Tappio > laskelma ja kuitit säilytetään 7 vuotta
  - Liitteeksi veroehdotukseen?
- Jos pentujen myyntihinnat (liikevaihto) jonain vuonna ylittää 8 500 euroa > tarkastettava mahdollinen arvonlisäverovelvollisuus (ja sitä kautta tuloverotuksen elinkeinotoimintakäsitel?)!

4.3 Arvonlisäverotus

- Arvonlisävero on kulutusvero, jonka myyjä sisällyttää tavaran tai palvelun myyntihintaan.
- Yrittäjien välisissä liiketoimissa arvonlisävero ei ole kustannustekijä.
  - Yrittäjä vähentää arvonlisäveron, jonka toinen yrittäjä on laskuttanut häneltä, jos tavaraa tai palvelua käytetään arvonlisäverollisessa liiketoiminnassa

Arvonlisävero...

- Yleinen arvonlisäveroprosentti on 22 prosenttia
  - Ruokatarvikkeet ja rehut 17 %
  - Kirjat, lääkkeet, liikuntapalvelut, elokuvanäytökset, henkilökuljetukset, majoituspalvelut, kulttuuri- ja viihdetilaisuudet ja televisiolut 8 %
- Arvonlisäverovelvollisia ovat kaikki, jotka harjoittavat **liiketoiminnan muodossa** tavaroiden tai palveluiden myyntiä
  - Jos yrityksen liikevaihto tilikaudessa jää alle 8 500 euron, sen ei tarvitse ilmoittautua arvonlisäverovelvolliseksi
  - Alle 8 500 euron liikevaihto > voi hakeutua arvonlisäverovelvolliseksi

Liiketoiminnan tunnusmerkkejä

- **Itsenäisyys**
- **Ansiotarkoitus**
- **Julkisuus**
- **Jatkuvuus**
- **Laillisuus**

Pienyritysten alarajahuojennus

- Liikevaihto 8 500 – 22 500 euroa tilikaudessa
  - Määräytyy tilikauden mukaan (huom! 12 kk poikkeava tilikausi muunnetaan)
  - Kuukausimenettelyssä olevalle verovelvolliselle huojennus palautetaan tilikauden jälkeen hakemuksesta (tilikauden aikana vero maksetaan normaalisti)
- Huojennuksen määrä
Vero – $\frac{\text{liikevaihto} - 8\,500}{14\,000} \times \text{vero}$
- Huojennus verotettavaa tuloa tuloverotuksessa

Arvonlisäverollinen pennunhinta

- Pennun hinta 1 000 euroa
  - Alv 22 %: hinta ostajalle 1 220 euroa?
  - Alv 22 %: hinta ostajalle 1 000 euroa?
    - Myyjälle 1 000 euroa – alv 22 % eli 180 euroa
    - Huom! Myyjä saa vähentää hankintoihinsa sisältyvän alv:n

4.4 Rekisteröityminen ja ilmoitukset

REKISTERÖINTI:

- Yritystoiminnan aloittamisesta on tehtävä ilmoitus verohallinnolle ja kaupparekisteriin
- Arvonlisäverovelvollisten rekisteri
- Työnantajarekisteri
- Ennakkoperintärekisteri
- Ennakkoverot

Ilmoitukset verottajalle

- Veroilmoitus
  - Harrastustoiminta: normaalin veroehdotuksen mukana toukokuussa 2007
  - Elinkeinotoiminta: 3.4.2007
- Valvontailmoitukset alv:sta ja työnantajasuorituksista kuukausittain
  - Alv: kohdekuukautta seuraavan toisen kuukauden 15. päivänä
  - Työnantajamaksut: palkanmaksukuukautta seuraavan kuukauden 10. päivänä
- Vuosi-ilmoitukset

4.5 Ennakkotieto ja muutoksenhaku

- Ennakkotieto(-ratkaisu) ”koiratulon” verotuksesta
  - Verotoimisto (tai keskusverolautakunta)
  - Tuloverotus
  - Arvonlisäverotus (myös kirjallinen kysymys)
- Muutoksenhaku
  - (verotoimiston itseoikaisu)
  - Verotoimiston oikaisulautakunta
  - Hallinto-oikeus
  - Korkein hallinto-oikeus

5. Oikeussuojakeinot

1. Kuluttajansuojaviranomaiset
2. Tuomioistuimet
3. Oikeuskäsittelyyn ryhtyminen?

5.1 Kuluttajansuojaviranomaiset

1. Kunnallinen kuluttajaneuvonta
2. Kuluttajavalituslautakunta (1.3.07 > Kuluttajariitalautakunta)
3. Kuluttaja-asiamies

5.2 Tuomioistuimet

- Tuomioistuimet
  - Käräjäoikeudet
  - Hovioikeudet
  - Korkein oikeus
- Laki riidan sovittelusta tuomioistuimessa!
- Ryhmäkanne kasvattajaa vastaan mahdolliseksi?
  - OM: ei sovellu koirankauppaan (kasvattajaa vastaan)

5.3 Oikeuskäsittelyyn ryhtyminen?

- Aiheuttaa kustannuksia
  - Avustajan tarve: kustannukset!
  - Häviäjä maksaa yleensä myös vastapuolen kustannukset
  - Arvioitava menestysmahdollisuudet tarkkaan!